

Hope College

Hope College Digital Commons

Van Raalte Papers: 1830-1839

Van Raalte Papers

12-28-1837

Letter from A. C. Van Raalte to Christina de Moen Van Raalte

A. C. Van Raalte

Follow this and additional works at: https://digitalcommons.hope.edu/vrp_1830s

The original documents are held in the Albertus C. Van Raalte Collection (M300) or the Dirk B.K. Van Raalte Collection (M301) in Heritage Hall, Hekman Library, Calvin University, Grand Rapids, MI. The Van Raalte material in Heritage Hall has since been reorganized.

<https://archives.calvin.edu/index.php?p=collections/findingaid&id=264&q=>

<https://archives.calvin.edu/index.php?p=collections/findingaid&id=262&q=>

This digitized material is intended for personal research/study only. The original documents may not be reproduced for commercial use in any form or by any means, electronic or mechanical, without permission in writing from Heritage Hall at Calvin University. [Contact the Curator at Heritage Hall.](#)

Recommended Citation

Van Raalte, A. C., "Letter from A. C. Van Raalte to Christina de Moen Van Raalte" (1837). *Van Raalte Papers: 1830-1839*. 71.

https://digitalcommons.hope.edu/vrp_1830s/71

This Book is brought to you for free and open access by the Van Raalte Papers at Hope College Digital Commons. It has been accepted for inclusion in Van Raalte Papers: 1830-1839 by an authorized administrator of Hope College Digital Commons. For more information, please contact digitalcommons@hope.edu.

December 28, 1837

post mark, Zwolle, the Netherlands

A letter of Albertus C. Van Raalte to his wife, Christina De Moen Van Raalte, saying, "I completed the business in Hellendoorn on Saturday and on Saturday, moreover, I rode to Ommen. I preached in the vicinity of Ommen on Sunday and on Monday. We saw neither the mayor nor the policeman. On Tuesday we walked fifteen minutes farther to a place which is under the authority of another mayor. We did this because the authorities in Ommen were looking for us, and thus they searched for us in vain." p. 25

He then went on to Stegeren for a Classis meeting "because some seeds of dissension had been sown in the congregations as a result of which some people were led astray in part due to ignorance,..." , p. 25 He then says to Christina he understands why things like this "often weight heavily upon you." He is traveling all week but hopes to be home by Friday. He traveled by horse and buggy but had to leave the buggy behind due to the high waters of the river Vegt.

Published in Dutch and English by Leonard Sweetman, in *From Heart to Heart Letters from the Rev. Albertus Christiaan Van Raalte to His Wife, Christina Johanna Van Raalte-De Moen, 1836-1847, Heritage Hall Publications*, Heritage Hall Publications, Grand Rapids, Michigan, 1997, pp. 25-26, 62-64.

Dearlly Beloved Wife,

May the love, fear, service, and fellowship of God in rich measure be your portion.

Thursday evening I arrived safely in the congregation of Hellendoorn, and spent the night there because it was too far to go on to Rijssen. Friday morning I had some matters to take care of there so that it was Friday evening before I reached Rijssen.

Saturday I went to Enteren and preached there, and accepted and confirmed several members, all of which, by the grace of God, took place without interruption.

Sunday I was in a hamlet south of Rijssen and preached there without interruption. In the evening I taught a catechism class in Rijssen. Today, Monday morning, I left for Deventer to take care of some necessary matters. Then I wished to leave for Almelo but I must pass through Rijssen again and hope to conduct house visitation there again. Therefore it is difficult to give you an address. What would be best for you to do if you write to me is to address my letters to the home of Egbertus ten Tooren in Ommen. He will know where I am or will be able to determine that easily.

Now, dear Wife, the Lord be close to you with his revealing light in order that you may know the triune God's ways and your ways to comfort, to shame, to humble, and to encourage you.

Give dear Albertus a kiss for me. Greet Da and Mientje, the consistory, brothers, our neighbor, and the congregation. May the Spirit of humility and prayer be poured out on you. Amen.

*Your loving husband,
Van Raalte*

Dearlly Beloved Wife,

I hope you have received my letter sent from Hellendoorn.

Saturday your letter was delivered to me personally. I was surprised and was happy to receive it. That you and Albert are well made me very happy. By the goodness of God I now am well, but have had a bad cold which was very bothersome.

In regard to that bill from the Leyden liveryman, I am certain that I paid that in cash, but I did not get a receipt. So now I can do nothing about it except to be the victim and pay it, although that is difficult. This teaches me to be careful at all times. When that bill arrives just pay it. You need not feel badly about that.

I completed the business in Hellendoorn on Saturday and on Saturday, moreover, I rode to Ommen. I preached in the vicinity of Ommen on Sunday and on Monday. We saw neither the mayor nor the policeman. On Tuesday we walked fifteen minutes farther to a place which is under the authority of another mayor. We did this because the authorities in Ommen were looking for us, and thus they searched for us in vain.¹

Yesterday we had a meeting of Classis² at Stegeren because some seeds of dissension had been sown in the congregations as a result of which some people were led astray in part due to ignorance, but by God's grace all the leaders have been persuaded to stand united, hand in hand, in the attempt to resist as much as possible the seed of divisiveness.

I have read that letter from Zwartsluis and I can well understand that things like this often weigh heavily on you, but, beloved Wife, always remember that Jesus says it is well that offenses come our way in order that the righteous may be revealed. My dear wife, everything is the fulfillment of God's plan, and, in addition, it is written that all things will work for the welfare of those who love the Lord.³

Tomorrow I hope to go to Den Ham to conduct family visitation, to confirm the faith of new members, and to preach there next Sunday. Then on Monday I plan to go to the area beyond Hamse and Hardenberg, and I plan to finish there on Tuesday or Wednesday. On Thursday I plan to leave for Dedemsvaart. I hope to come home on Friday, but probably it will be Saturday. I long for home.

I would be pleased if you would write me one more letter to let me know whether you will be in Hattem or in Genemuiden because if you are in Hattem at that time I shall come for you. Otherwise I probably will go right on.

The horse is fresh and frisky but now and then it coughs. It has some small bumps on its neck, but that does not bother him. I am glad I took the saddle with me because the water of the Vegt is so high in this area that I have to do everything on horseback. I still do not know how I shall get the buggy home. Otherwise it came in handy.

Ten Tooren and Martha send their hearty greetings. They are sorry you did not come with me.

Kiss our Albertus for me. Greet Da and Mientje. May the fear and the love of God reign in your heart. Greet the consistory,⁴ our neighbor, and all those who ask about Zion.⁵

Now, dear Wife, the Lord be with you.

*Your loving husband,
Van Raalte*

1. Government persecution of the worship services of the Separated Churches was based on Articles 291, 292, and 294 of "the book of punishment law: They prohibit groups to meet together for religious or political matters without permission of the government. . . ." Cf. *Anderhalve eeuw gereformeerden in stad en land: Zeeland*. Kampen: J.H. Kok, 1984, p. 11.

2. A periodical meeting of representatives of a specific Reformed Chris-

tian denomination in a specific geographical area to take care of all business relating to the congregations corporately in that specific area.

3. This translation corrects the inaccurate citation of the text of Romans 8:28 in Van Raalte's letter.

4. The governing board of a local congregation in Reformed churches.

5. Today one probably would write: "all true or real Christians/believers."

Hartelijk Geliefde Vrouw!

Ik hoop dat gij mijne letteren uit Hellendoorn wel zult hebben ontvangen:

Zaterdag werden mij Uwe letteren ter hand gesteld welke mij verassend en verblijdend waren: Uwe en Albertus welstand was mij zeer verblijdend: door 's Heeren goedheid ben ik nu welvarende maar ben anders zwaar verkouden geweest twelk mij zeer hinderlijk was

Wat dien rekening betreft van die Leijdsche stalhouder mij dunkt dat ik het stellig uit de hand betaalde heb, maar quitantie heb ik niet genomen, dus ik kan er nu niets aan doen dan de lijdende partij zijn en maar betalen hoewel zulks hard valt het leert mij alweder voorzichtig te zijn, wanneer die Wissel komt betaal hem dan maar; daar behoeft gij U niet voor te schamen: —

Zaterdag heb ik in Hellendoorn de zaken afgedaan en ben nog Zaterdag avond naar Ommen gereden in een der buurtschappen van Ommen heb ik Zondag en Maandag gepredikt toen hebben wij geen burgemeester nog veldwachter gezien en Dingsdags zijn wij¹ een kwartier verder geloopt twelk onder een ander Burgermeester behoorde omrede de Ommensche regering tegen ons op weg was welke toen ook tevergeefs ons gezocht heeft: Gisteren Woensdag hebben wij te Stegeren² Classikale vergadering³ gehad omrede hier in de gemeenten ook kwaad twistzaad gestrooid was waarmede men door onkunde gedeeltelijk werdt weggesleept doch door 's Heeren goedheid zijn de opzieners allen overtuigd geworden zoodat men hier de handen in een wenscht te slaan⁴ om dat twistzaad zooveel mogelijk tegen testaan: die brief van Zwartsluis heb ik gelezen en ik kan wel begrijpen dat U zulke dingen dikwerf drukken, maar lieve Vrouw denk er steeds aan dat Jezus zegt dat het goed is dat er ergernissen komen opdat de

oprechten openbaar moogen worden: Lieve Vrouw alles is vervulling van Gods⁵ raad en daarboven staat tog, dat alle dingen die den Heere lief hebben, zullen mede werken ten goede.⁶ — morgen hoop ik naar den Ham te vertrekken om daar huisbezoek te doen en leeden te bevestigen en aanstaande Zondag te prediken: Maandag hoop ik te vertrekken naar de streken achter Hamse en Hardenberg en wensch aldaar dingsdag of woensdag klaar te krijgen om dan Donderdag te Dedemsvaart te zijn⁷ vertrekken en dus hoop ik om dan Vrijdag maar waarschijnlijker Zaterdag te huis te koomen; ik verlang sterk naar huis: gaarne zag ik dat gij mij nog een briefje schreef opdat op wat⁸ waar gij op die tijd waart te Hattem of te Genemuiden want zoo gij te Hattem waart dan wenschte ik U af te halen en anders ga ik waarschijnlijk maar dadelijk door: —

Het paard is frisch en dartel nu en dan hoest Hij nogal ook heeft Hij knobbeltjes onder den hals zitten maar het hinderd Hem niets: ik ben blijde dat ik het zijkussen medegenomen heb want het water van de Vegt is in deze streken zoo hoog dat ik alles te paard af doen moet: ik weet nog niet Hoe ik de chais weer naar huis krijgen zal: Hij komt mij anders goed van pas. — Ten Toren en Martha laten U hartelijk groeten het spijt hun dat gij niet medegekomen zijt: — Zoën onze Albertus voor mij groet Da en Mientje De Vreeze en Liefde Gods wonen in Ulieder harten groet de Kerkenraad, Buurman en allen die naar Sion vragen. —

Nu lieve Vrouw De Heere zij met U

*Uw Inniglievenden man
Van Raalte⁹*

1. "Wij" is written above the line between "zijn" and "een" and is, probably, the result of Van Raalte's editing his letter.

2. The words "te Stegeren" were inserted above the line.
3. A "Classikale vergadering" is a periodical meeting of representatives of the congregations in a particular area to conduct business which pertains to the congregations as a group; not merely to a particular congregation.
4. The meaning of the sentence is plain. The expression "handen in een" is inelegant.
5. "Gods" is inserted here above the line by Van Raalte in editing or correcting the text.
6. These words represent an imprecise reference to Romans 8:28 which reference is the result of a hasty reading of the passage; not an exegetically responsible and defensible reading.
7. In editing or "correcting" the text of the letter Van Raalte added "zijn" above the line. This introduces a grammatical problem, but Van Raalte's point is clear.
8. This seems to be a grammatical inelegance involved in a rapid composition of the letter. That Van Raalte wrote this letter in haste is evident in his penmanship.

9. The envelope is addressed:

Mejufvrouw
Mejufvr: C.J. Van Raalte
geb: De Moen
te
Genemuiden

The envelope is stamped with a circular red stamp: "ZWOLLE 29 DEC"

The envelope is sealed with wax; the impression of Van Raalte's seal is very clear: "A.C.V.R."

Lieve gade!¹

Door 's Heeren goedheid ben ik welvarende Zulks hoop ik van U gelijk alsook van onze Albertus ! — kwensch u een kort reisverhaal medetedeelen: Maandagavond op het veerschip koomende ondervond ik lieve vrouw dat Uwe bezwaren omtrent de spotterijen welke² ik daar zou ondervinden ongegrond waren ik ondervond dat er door de Heere beslag op de conscientien gelegd werd Zoodat ik geen moeite ondervond: ik geloof niet dat er een predikant op de Beurtman was, maar de Doktersvrouw van Schokland was er aanwezig de wind was en bleef tegen, eerst was zij nog al hevig (maar ik heb er goed omgeslapen) naderhand wierd het stil, waardoor wij eerst dingsdagavond in de stad kwamen: Dirk vond ik niet te huis, deze familie logeert op een buiten bij Soestdijk, Kris heb ik gesproken haar geliefste was weder binnen 's lands maar zij had Hem nog niet gesproken maar over een paar dagen kwam Hij in Amsterdam Gij moet Har groete ontvangen: Zij heeft mij een paar kousen gegeven: ook openbaarde ze de begeerte om in het najaar te koomen.

Bij Jufvrouw Van Velzen heb ik gelogeed Zij was vriendelijk, maar ik ontdek dat er bittere wortelen geschoten zijn tegen Scholte, ook heb ik nogal gesproken met de ouderlingen, en het is mij nog al van nut geweest: Donderdag morgen ben ik vroeg naar Utrecht gegaan; en ik ben verheugd dat mijn weg is herwaart leidende Scholte vond ik te huis en heb alrede alveel met Hem gesproken over de kerkelijke omstandigheden en ik geloof dat het mij nuttig is en in opzichten is het dienende dat de broederlijke verlevendige wordt, ik vreeze dat de Duivel ligtelijk onder de Broeders door achterdocht en wantrouwen schadelijke schuuring en wrijving veroorzaakt: Morgenochtend hoop ik naar Broeder Van Hale te vertrekken Hij moet slecht zijn en geen hoop op herstel schijnt er overig te zijn ik verlang

FROM HEART TO HEART

Letters from the
Rev. Albertus Christiaan Van Raalte
to His Wife,
Christina Johanna Van Raalte-De Moen,
1836 – 1847

Edited by
Leonard Sweetman

Translated by
Egbert Ralph Post
Leonard Sweetman
David Van Vliet

HERITAGE HALL PUBLICATIONS
Grand Rapids, Michigan

Heritage Hall Publications, Number Four
Calvin College and Calvin Theological Seminary Archives

Grand Rapids, Michigan 49546
1997

Table of Contents

<i>Preface</i>	v
1. 7 December 1836	1, 40
2. 24 April 1837	3, 42
3. 28 April 1837	7, 45
4. 1 May 1837	10, 48
5. 8 May 1837	12, 51
6. 2 October 1837	15, 54
7. 4 October 1837	19, 57
8. 18 December 1837	24, 60
9. 28 December 1837	25, 62
10. 20 July 1838	28, 65
11. December 1846	32, 67
12. 13 January 1847	36, 69